Radicale vernieuwing zorg
Ondersteund door loc

Wetenswaardigheden #16: juli-september ‘21

Geplaatst op 14 oktober 2021

Hierbij presenteren we graag de volgende versie van onze ‘wetenswaardigheden’. Periodiek geven we via de wetenswaardigheden op een andere manier inzicht in waar zoal aan gewerkt wordt in de beweging Radicale vernieuwing zorg en waar dat zoal toe leidt. Een overzicht op hoofdpunten.

Via onze website kun je allerlei achtergrondinformatie vinden bij één of meer van onderstaande onderwerpen. Via de thema’s, deelnemerspagina’s, trefwoorden bij berichten, of via de zoekfunctie.

Radicale vernieuwing zorg

In 2017 is de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg gestart. Vier jaar later hebben de deelnemende organisaties behoefte aan verbreding. Omdat ook in de thuissituatie de relatie tussen de mensen die zorg nodig hebben, de naasten en de medewerker centraal staat. Daarom is besloten de naam te veranderen in ‘Radicale vernieuwing zorg’. Vlak voor de zomer is dit bekend gemaakt. Vanaf nu richt de beweging zich dus zowel op mensen die thuis wonen als in het verpleeghuis.

De naam ‘radicale vernieuwing’ blijft gehandhaafd. Dat roept veel op, maar geeft precies onze gemeenschappelijke visie en ambitie weer: dat we het over de radix (=wortel) en daarmee de kern van de zorg hebben. En wetende dat er inmiddels meer bewegingen rond radicale vernieuwing zijn ontstaan. Zoals Radicale vernieuwing langdurige ggz, in de jeugdzorg en het zorgonderwijs.

Iedere deelnemende organisatie bepaalt zelf welk deel van de organisatie meedoet en gebruikt dikwijls eigen begrippen voor de vernieuwing in de eigen organisatie. zoals 'Van regels naar relaties', 'Zie mij', 'Leven zoals je wilt', 'Waardevol leven' etcetera.

Deelnemers

In totaal nemen op dit moment 26 verpleeghuizen deel. In de afgelopen maanden heeft Avoord aangegeven in 2022 deel te gaan nemen en heeft Archipel aangekondigd hun deelname in 2022 te beëindigen. Voor meer informatie over de deelnemende organisaties, zie deze pagina op ons sociaal platform.

LOC

Dieger ten Berge was begin dit jaar gestart als coördinator, maar kan dit in verband met de werkzaamheden van zijn eigen adviesbureau niet blijven waarmaken. In de zomerperiode heeft Isabelle van der Wijk hem opgevolgd. Isabelle was werkzaam bij Viattence en kent via die weg de vernieuwingsbeweging al goed. Isabelle bouwt dit jaar haar inzet voor de beweging op, waarbij coördinator Marie-Antoinette Bäckes wat gaat afbouwen. Marie-Antoinette zet zich ook in voor de ontwikkeling van Radicale vernieuwing langdurige ggz.

VWS

Vera Jansweijer zou Rick Hagelstein gaan opvolgen als contactpersoon voor onze beweging vanuit VWS. Maar omdat zij aan het eind van dit jaar VWS verlaat, wordt Anja Kohler onze contactpersoon.

Kernteam

VWS, IGJ en de zorgkantoren zijn betrokken partners in de beweging. Vanuit het kernteam zijn in de zomerperiode gesprekken gevoerd met VWS en IGJ. Op 13 oktober volgt een gesprek met de zorgkantoren.

Op 6 juli was een gesprek met Theo van Uum en Aran Stavers (VWS) over de tussentijdse adviezen (zie voor meer informatie ook verderop) die het actieteam Vrijheid en veiligheid voor het levensgeluk van cliënten heeft uitgebracht over de pilot Wzd. VWS is geïnteresseerd in de inzichten en ervaringen die in de pilot Wzd worden opgedaan en heeft een aantal vervolggesprekken gepland om de reikwijdte en impact van de adviezen goed te kunnen beoordelen en te kunnen praten over een mogelijk vervolg van de pilot.

Theo van Uum heeft in dit gesprek aangegeven dat VWS in 2022 de beweging financieel wil ondersteunen met subsidie voor het uitbrengen van een volgende publicatie Zicht op vernieuwing en voor het organiseren van een landelijke inspiratiedag Radicale vernieuwing zorg.

Op 23 september is het gesprek over de pilot Wzd vanuit het kernteam voortgezet. En zijn de resultaten van het actieonderzoek dat in het kader van Radicale vernieuwing bij Topaz is uitgevoerd, gepresenteerd. Deze resultaten worden eind dit jaar gepubliceerd in LOC-tijdschrift Zorg & Zeggenschap en op dit platform.

Op 28 juni is een gesprek geweest met de IGJ-inspecteurs van de afdeling verpleeghuiszorg en zorg thuis

(met 50 deelnemers!). De inspecteurs waren benieuwd naar de effecten van de vernieuwing bij de deelnemende organisaties voor cliënten, naasten en medewerkers. De deelnemers vanuit het kernteam vertelden praktijkverhalen uit hun eigen organisaties, waarmee zij lieten zien dat (samen)werken vanuit relaties in plaats van vanuit regels, leidt tot een veel fijner leef- en werkklimaat voor iedereen.

Actieteam Radicale vernieuwing zorgonderwijs

Op 22 september was weer een goed bezochte online bijeenkomst van het actieteam Radicale vernieuwing zorgonderwijs, onder begeleiding van Anton van Mansum. Meerdere deelnemers van het actieteam hadden hun collega van de onderwijsorganisatie uitgenodigd om ook deel te nemen. Tijdens deze bijeenkomst zijn vooral een paar inspirerende praktijkverhalen gedeeld en is hier in kleine groepen over doorgepraat met elkaar.

- Nicole van de Graaf, Activite: vernieuwing van het zorgonderwijs richt zich ook op de thuiszorg. Welke praktijkvoorbeelden kennen we? En wat kunnen we daarvan leren?
- Erik Mondriaan, Landstede en Deltion College: wat wordt verstaan onder hybride leren of hybride onderwijs?
- Hanny de Bruin-van der Wolk, MBO Rijnland: hoe verstevig je de onderlinge relatie tussen de zorgopleiding en de zorgorganisatie?

Voor meer informatie en voorbeelden van deze bijeenkomst, lees en kijk hier verder.

Actieteam Vrijheid en veiligheid voor het levensgeluk van cliënten

Begin juli hebben Caroline Beentjes en Saskia van Opijnen, trekkers van dit actieteam, namens de 14 organisaties die aan de pilot deelnemen een tussentijdse advies uitgebracht. Het schriftelijk advies is vergezeld door mini-documentaires, waarin medewerkers uit deelnemende organisaties vertellen over hun ervaringen en oplossingen.

In de maand oktober zijn individuele gesprekken met de vertegenwoordigers van de 14 deelnemende organisaties om inzichten en ervaringen te bespreken. Samen met de bevindingen in de werkgroepen, die zich bezighouden met de overstijgende thema's in de pilot, zal eind oktober het eindadvies worden uitgebracht. Dit eindadvies wordt met het actieteam voorbereid op 3 november en bekend gemaakt op 8 november tijdens de Landelijke Week van de Radicale vernieuwing.

Hoewel de pilot eind oktober beëindigd wordt, wordt nu van verschillende kanten gevraagd om een vervolg. Met de volgende speerpunten:

- Streven naar open deuren
- Stappenplan ondersteunend laten zijn bij toepassen van zorg met dwang
- Verpleegkundig specialist als Wzd-functionaris
- Verbeteren van rapportage.

Hierover vindt momenteel overleg plaats tussen de trekkers van het actieteam en LOC met VWS en IGJ.

VWS heeft LOC subsidie verleend voor het onderzoek naar mogelijkheden voor de verpleegkundig specialist als Wzd-functionaris. Dat wordt uitgevoerd door Brentano, WilgaerdenLeekerweide en Innoforte met VV&VN en de Hogeschool Arnhem/Nijmegen.

Actieteam Ruimte voor dementie

Uitgaan van vrijheid en beseffen dat het gek is dat we het normaal vinden dat deuren van verpleeghuizen gesloten zijn. Dat raakt de essentie in de beweging Radicale vernieuwing. Er is nagedacht wat we met de deelnemende organisaties en de partners in de beweging kunnen ondernemen om deze bewustwording in ons land verder op gang te brengen én te laten zien wat het vraagt om de deuren te openen. Zoals voortdurende dialoog met cliënten, naasten, zorgprofessionals, leidinggevenden, mensen in de omgeving, enzovoorts.

Daphne Mensink (Sensire) en Siham Sbai (Raffy-Lâle-De Leystroom) hebben na een positieve reactie van het kernteam de handschoen opgepakt om met deze uitdaging aan de slag te gaan. Ze hebben op 22 september bij Sensire een eerste bijeenkomst mogelijk gemaakt. Deelnemers zijn naast Sensire en Raffy-Lale-Leystroom: Innoforte, Santé Partners, Topaz, Surplus, Iets terug doen en Amstelring.

Tijdens deze bijeenkomst is verkend hoe de droom van de beweging en het uitgangspunt dat vrijheid een fundamenteel recht is, omgezet kunnen worden in concrete acties. En hoe we elkaar daarbij kunnen helpen. Dit wordt de komende tijd verder opgevolgd.

Voorbereiding leernetwerk voor toezichthouders en bestuurders

Naar aanleiding van de online inspiratiebijeenkomst die Miep van Es en Suzan Rechterschot (Innoforte) en Monique Wijnties (NVTZ) in januari hadden georganiseerd, is het idee ontstaan om een leernetwerk onder begeleiding van NVTZ te starten voor bestuurders en toezichthouders van deelnemende organisaties, die hier belangstelling voor hebben. Brentano, De Leyhoeve en Topaz hebben het initiatief genomen en een startbijeenkomst voorbereid op 14 oktober. Vertegenwoordigers van Woonzorggroep Samen en Jonkerszorg zullen hieraan ook deelnemen. Ook duidelijk is dat een drietal organisaties bij de komende bijeenkomsten zullen aansluiten.

Week van de Radicale vernieuwing

In de week van 8 t/m 12 november is een week van de Radicale vernieuwing voorbereid, live in Kanaal 30 in Utrecht en online te volgen. Maar ook in (zorg)organisaties van deelnemende organisaties, die in de Week een eigen programma organiseren in de eigen organisatie.

Maandag 8 november staat in het teken van Radicale vernieuwing in de zorg thuis en het verpleeghuis, dinsdag 9 november in het teken van de beweging Radicale vernieuwing langdurige ggz. Woensdag 10 november staat Radicale vernieuwing zorgonderwijs op het programma en donderdag 11 november Radicale vernieuwing jeugdzorg. Vrijdag 12 november komen alle vernieuwingsbewegingen samen: hoe

kunnen we elkaar versterken? Deze vrijdag is er ook specifieke aandacht voor nieuwe vormen van wonen en samenleven.

Het thema van de hele week is: Samen doorbreken we muren! Alle laatste informatie lees je hier op de speciale website van deze Week. Op maandag 8 november organiseren we twee programma's. Het eerste programma gaat over vrijheid en veiligheid voor levensgeluk van cliënten (11.30 tot 16.30 uur). Het tweede over zorg voor (samen) leven (15.30 tot 20.30 uur).

Naast de fysieke mogelijkheden voor deelnemers, kan iedereen die dat wil meerdere plenaire programma-onderdelen online volgen (live of later terugkijken), via de speciale website voor de Week van de Radicale vernieuwing.

Het is ook mogelijk om het (voornamelijk) plenaire programma van de andere vernieuwingsbewegingen online te volgen tijdens de andere dagen van de Week van de Radicale vernieuwing – of op een later moment. Daarnaast wordt er elke avond weer een live RV Late Nightshow uitgezonden via internet, die voor iedereen te bekijken is. Ook hier worden opnames van gemaakt die later terug te kijken zijn. Ga naar www.weekvanderadicalevernieuwing.nl voor meer informatie.

Sommige zorgorganisaties uit de beweging organiseren in hun eigen organisatie een bijeenkomst op maat. Hetzij op de dag zelf, hetzij later in het jaar. Met behulp van al het online materiaal. Zie onderaan deze pagina voor een voorbeeldprogramma. De bijeenkomsten van de coördinatoren op 17 augustus en op 30 september zijn benut om elkaar aan tips te helpen en ideeën te geven aan het congresteam.

Het congresteam bestaat uit Sensire, Brentano, Woonzorggroep Samen, Raffy-Lale-Leystroom en LOC. Het uitgebreide programma wordt nu uitgewerkt en binnenkort gepubliceerd.

Zicht op vernieuwing 5

Ieder jaar geven we vanuit de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg een publicatie uit, die we breed verspreiden. Het is een van onze manieren van 'verantwoorden': wat brengen we als beweging tot stand? De publicatie geeft een inkijkje bij vernieuwers van de zorg in het verpleeghuis en thuis. En laat zien welke inzichten en ervaringen we met elkaar opdoen. Waar staan we?

Het kernteam heeft gevraagd om dit jaar een brochure-achtige vorm te vinden, waarin links te vinden zijn naar verdiepende artikelen, filmpjes en dergelijke. De essentie van de boodschap in deze lustrumpublicatie Zicht op vernieuwing 5 zal ook zijn: Samen doorbreken we muren!

Wanneer je wat voor mensen die zorg nodig hebben, hun naasten en hun zorgprofessionals van betekenis is steeds voorop wilt stellen, moet je bereid zijn om radicale keuzes te maken. Door het maken van deze keuzes komt de zorg in het verpleeghuis en thuis er in de komende jaren totaal anders uit te zien.

Er worden momenteel verdiepende artikelen voorbereid over vrijheid en veiligheid voor het levensgeluk

van cliënten, zorg voor (samen)leven, zorgonderwijs, ruimte voor dementie en een artikel over verleden, heden en toekomst van de beweging. En korte films over deze thema's.

Meer weten

Op www.radicalevernieuwing.nl kun je allerlei achtergrondinformatie vinden bij een of meer van bovenstaande onderwerpen. Via de thema's, deelnemerspagina's, trefwoorden bij berichten. Of via de zoekfunctie. Je vindt er informatie over de laatste ontwikkelingen en ook informatie over onderwerpen die in deze versie van de wetenswaardigheden niet aan bod kwamen. Aanmelden voor de nieuwsbrief kan hier , en voor de maandelijkse nieuwsbrief Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs® hier.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: Beweging verbreden en verdiepen, Betrekken directe omgeving, Vrijheid en veiligheid voor levensgeluk cliënten, Vernieuwing onderwijs, Ervaringen van bewoners, naasten en medewerkers, Vernieuwend besturen en toezicht houden

Trefwoorden: Bestuurders, Coördinatoren, IGJ, Inspectie, Interne toezichthouders, Medewerkers, vws-ministerie, Wetenswaardigheden